

OBSAH

Úvod	6
1 Obecné obranné systémy	8
2 Struktura imunitního systému	10
2.1 Buňky imunitního systému	10
2.1.1 Polymorfunukleární leukocyty	12
2.1.2 Monocyty a makrofágy	13
2.1.3 Dendritické buňky	14
2.1.4 Lymfocyty	14
2.2 Lymfatické orgány	16
2.2.1 Primární lymfatické orgány	16
2.2.2 Sekundární lymfatické orgány	17
2.3 Slizniční imunitní systém a imunitní systém kůže	19
3 Antigeny	21
4 Hlavní histokompatibilní systém	24
4.1.1 Oblast HLA I. třídy	25
4.1.2 Oblast HLA II. třídy	25
4.1.3 Oblast HLA III. třídy	26
4.2 HLA a dědičnost	26
4.3 Asociace HLA a nemocí	27
4.4 HLA a prezentace antigenů	27
5 Mechanismy imunitní odpovědi	29
5.1 Přirozené imunitní mechanismy	29
5.1.1 Komplementový systém	29
5.1.2 Plazmatické a sérové proteiny nespecifických obranných mechanismů	32
5.1.3 Fagocytóza	33
5.1.4 NK buňky	37
5.2 Adaptivní imunitní mechanismy	38
5.2.1 Protilátky	39
5.2.2 T lymfocyty	45
6 Mezibuněčná spolupráce a signalizace	47
6.1 Adhezní molekuly	48
6.1.1 Integriny	49
6.1.2 Selektiny	50
6.1.3 Imunoglobulinové adhezní molekuly	51
6.1.4 Kadheriny	51
6.2 Cytokiny	52
6.2.1 Interferony (IFN)	53
6.2.2 Růstové faktory	54
6.2.3 Cytokiny regulující krve tvorbu	54
6.2.4 Tumor nekrotizující faktory (TNF)	54
6.2.5 Interleukiny (IL-1 až IL-n)	54
6.2.6 Chemokiny	55
6.2.7 Úloha cytokinů v regulaci imunitního systému	55
6.2.8 Využití cytokinů v terapii	56
7 Ontogeneze imunitního systému	57
7.1 Perinatální období	57
7.2 Vztah matky a plodu	58
7.3 Období novorozenecké	59

7.4	Vliv stárnutí na imunitní systém	60
8	Zánět	62
9	Imunodeficience	64
9.1	Primární imunodeficience	64
9.1.2	Protilátkové imunodeficience	65
9.1.3	Buněčné a kombinované imunodeficience	67
9.1.4	Poruchy fagocytózy	69
9.1.5	Poruchy komplementového systému	70
9.2	Sekundární (získané) imunodeficience	70
9.3	Laboratorní průkaz imunodeficiencí	71
10	Imunopatologické reakce.....	72
10.1	Reakce I. typu: časný či anafylaktický typ zprostředkovaný IgE protilátkami.....	72
10.2	Reakce II. typu: protilátkami zprostředkovaná cytotoxicita	73
10.3	Reakce III. typu: imunokomplexová.....	74
10.4	Reakce IV. typu: oddálený typ přecitlivělosti.....	75
10.5	Reakce V. typu: receptorová.....	76
11	Alergie	77
11.1	Mechanismus vzniku alergické reakce.....	77
11.2	Alergeny.....	79
11.3	Terapeutické možnosti alergických stavů	80
12	Autoimunita	81
12.1	Faktory podílející se na vzniku autoimunity	82
13	Anti-infekční imunita	86
13.1	Přirozené složky imunity v obraně proti infekci	87
13.2	Specifické složky imunity v obraně proti infekci	89
13.3	Imunopatologické důsledky bakteriální infekce	90
13.4	Laboratorní diagnostika infekčních onemocnění	91
13.5	Sepse	91
13.6	HIV/AIDS	92
14	Transplantační imunologie	94
14.1	Mechanismus odhojení štěpu	95
14.2	Transplantace kmenových buněk.....	98
14.2.1	Transplantace hematopoetických kmenových buněk	99
14.2.2	Buněčná terapie mesenchymálními kmenovými buňkami....	100
14.2.3	Transfúze krve	101
15	Nádorová imunologie	103
15.1	Interakce nádoru a imunitního systému	104
15.2	Imunoterapie nádorů	107
15.2.1	Nespecifická stimulace imunitního systému	107
15.2.2	Antigenně specifické mechanismy	108
15.2.3	Monoklonální protilátky v terapii nádorových onemocnění	108
16	Imunomodulace	111
16.1	Imunostimulace.....	111
16.1.1	Typy očkovacích látek.....	113
16.2	Imunosuprese	114
17	Vliv zevního prostředí na imunitní systém.....	117
17.1	Nutrice a imunitní systém	118

18	Metody laboratorní imunologie.....	121
18.1	Imunochemické metody.....	123
18.1.1	Sérologické metody.....	123
18.1.1.2	Aglutinační reakce.....	124
18.1.1.3	Coombsův test.....	126
18.1.1.4	Komplement fixační reakce.....	127
18.1.1.5	Inhibičně hemolytické testy.....	128
18.1.2	Precipitační metody.....	128
18.1.2.1	Imunoprecipitační metody v roztoku.....	130
18.1.2.2	Imunoprecipitační metody v gelu (imunodifúzní metody).....	131
18.1.3	Enzymová imunoanalýza.....	137
18.1.4	Imunochemické metody v rychlé diagnostice (POCT – Point of Care Testing).....	139
18.2	Vyšetření komplementového systému.....	140
18.3	Imunohistochemické fluorescenční techniky.....	141
18.3.1	Přímá imunofluorescenční metoda.....	142
18.3.2	Nepřímá imunofluorescenční metoda.....	142
18.4	Metody analýzy buňkami zprostředkované imunity.....	143
18.4.1	Imunofenotypizace buněk na základě průkazu buněčných antigenů.....	143
18.4.1.1	Průtoková cytometrie.....	145
18.4.2	Funkční testy.....	148
18.4.2.1	Testy aktivace lymfocytů.....	149
18.4.2.2	Funkce fagocytů.....	151
18.4.3	Stanovení cytokinů.....	153
18.5	Testování okamžité přecitlivělosti.....	156
18.6	Principy molekulárně genetické diagnostiky.....	158
18.6.1	Vyšetření HLA-antigenů.....	162
18.6.1.1	Sérologická typizace HLA.....	162
18.6.1.3	Průtoková cytometrie.....	163
19	SLOVNÍK.....	165
20	LITERATURA.....	175